

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- ARISA: Assessing the risk of isolation of suspects and accused

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Νέα Εκδοτική Σειρά

- «Κοινωνική Πολιτική και Υγεία», σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο Παπαζήση

Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;

Jonathan H. Adler, καθηγητής Δημοσίου Δικαίου, Νομική Σχολή Case Western University

Σε ποιο βαθμό είναι οι καθηγητές δικαίου περισσότερο φιλελεύθεροι από τα υπόλοιπα μέλη της νομικής κοινότητας; Μια νέα μελέτη που δημοσίευσαν οι Adam Bonica (Πανεπιστήμιο Stanford), Adam S. Chilton (Πανεπιστήμιο του Chicago), Kyle Rozema (Πανεπιστήμιο Northwestern) and Maya Sen (Πανεπιστήμιο Harvard) δίνει κάποιες απαντήσεις.

Το 15% των καθηγητών δικαίου είναι συντηρητικοί και μόνο μια στις είκοσι νομικές σχολές έχει περισσότερους συντηρητικούς από φιλελεύθερους καθηγητές. Μάλιστα υπάρχουν διαφοροποιήσεις σε αυτό το μοτίβο, καθώς οι σχολές με την υψηλότερη βαθμολογία στις αξιολογήσεις έχουν ακόμα λιγότερους συντηρητικούς καθηγητές.

Στη συνέχεια έγινε σύγκριση ανάμεσα στην ακαδημαϊκή νομική κοινότητα και την εν γένει νομική κοινότητα. Το 15% των καθηγητών είναι συντηρητικοί, ενώ το σύνολο των συντηρητικών νομικών είναι 35%. Οι καθηγητές δικαίου είναι πιο φιλελεύθεροι από τους απόφοιτους 14 πρωτοκλασάτων νομικών σχολών, από τους δικηγόρους που εργάζονται στις μεγαλύτερες δικηγορικές εταιρίες, από πρώην εισηγητές σε γραφεία ομοσπονδιακών δικαστών και από τους ομοσπονδιακούς δικαστές. Παρ' όλο που σύμφωνα με τα ευρήματα της έρευνας οι καθηγητές είναι πιο φιλελεύθεροι από τους απόφοιτους, στη συντριπτική πλειονότητα των νομικών σχολών υπάρχει στενή σύνδεση ανάμεσα στην ιδεολογία των καθηγητών μιας νομικής σχολής και την ιδεολογία των αποφοίτων της. Αυτός ο συσχετισμός είναι πιο αδύναμος στις σχολές με περισσότερους συντηρητικούς απόφοιτους. Τα ευρήματα αυτά βασίζονται στη μελέτη καταγεγραμμένων πολιτικών χορηγιών. Παρά το γεγονός ότι είναι πράγματι ένα ατελές μέτρο για την καταγραφή της ιδεολογίας, επιτρέπει τη σύγκριση ανάμεσα σε

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

πληθυσμιακές ομάδες. Επίσης, η έρευνα που βασίζεται σε πολιτικές χορηγίες είναι λιγότερο επιλεκτική από ό,τι θα υπέθετε κάποιος, καθώς οι συγγραφείς αναφέρουν ότι πάνω από το 60% των καθηγητών δικαίου έχουν κάνει καταγεγραμμένες χορηγίες ανάμεσα στο 1979 και το 2014. Παρά το γεγονός ότι οι συγγραφείς της μελέτης υποστηρίζουν ότι υπάρχουν και άλλοι παράγοντες που εξηγούν τη διαφορά ιδεολογίας ανάμεσα στους καθηγητές και τους νομικούς της πράξης, ακόμα και μετά την ανάλυση των παραγόντων αυτών καταλήγουν στο συμπέρασμα ότι οι καθηγητές δικαίου είναι σε σημαντικό βαθμό πιο φιλελεύθεροι από τους νομικούς εν γένει.

Έχει αυτό κάποια σημασία; Έχω υποστηρίξει ότι η ιδεολογική ομοιογένεια της νομικής κοινότητας επηρεάζει τη διδασκαλία και την έρευνα. Οι συγγραφείς της μελέτης αυτής υποστηρίζουν ότι θα μπορούσε να επηρεάσει και την επιδραστικότητα των καθηγητών. Γράφουν, λοιπόν, ότι η ιδεολογική κλίση της νομικής κοινότητας έχει δυνητικά ευρύτατες επιπτώσεις. Για παράδειγμα, επειδή οι καθηγητές είναι φιλελεύθεροι σε συντριπτικό ποσοστό, οι ομάδες καθηγητών που υποστηρίζουν δημόσια φιλελεύθερες θέσεις μπορούν εύκολα να περιθωριοποιηθούν. Για παράδειγμα, όταν ανακοινώθηκε η υποψηφιότητα του Jeff Sessions για τη θέση του Υπουργού Δικαιοσύνης, πάνω από χίλιοι καθηγητές δικαίου υπέγραψαν μια επιστολή ενάντια στον διορισμό του.

Κάποιοι άσκησαν κριτική στην επιστολή αυτή επισημαίνοντας ότι εκφράζει απλά τις απόψεις αριστερόστροφων καθηγητών. Για να αξιολογήσουμε την κριτική αυτή κάναμε μια αντιπαράθεση των υπογραφών με το δείγμα ιδεολογικού προσανατολισμού των καθηγητών της μελέτης μας και διαπιστώσαμε ότι μόνο το 4% εκείνων που εμφανίζονται στο δείγμα αυτό είναι συντηρητικοί. Τίθεται λοιπόν το ερώτημα εάν η ανταπόκριση στην επιστολή θα ήταν διαφορετική εάν την είχαν υπογράψει περισσότεροι συντηρητικοί καθηγητές. Παρ' όλο που αυτό το υποθετικό ερώτημα δεν μπορεί να απαντηθεί, η προσπάθεια θα είχε μεγαλύτερη αξιοπιστία με τη συμμετοχή περισσότερων συντηρητικών καθηγητών: οι σχολιαστές δεν θα έβρισκαν αναμενόμενο να αντιτεθούν ιδεολογικά στον Sessions καθηγητές που πρόσκεινται στους Ρεπουμπλικάνους, καθιστώντας τα επιχειρήματα ισχυρότερα και πιο αποτελεσματικά. Το παράδειγμα αυτό δείχνει τον τρόπο με τον οποίο η ιδεολογική ομοιομορφία περιορίζει την πολιτική αξιοπιστία της ακαδημαϊκής κοινότητας.

Αν υιοθετήσουμε την υπόθεση ότι υπάρχει μεγάλη ιδεολογική ομοιομορφία στην ακαδημαϊκή κοινότητα των

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

νομικών, και ότι αυτό αποτελεί πρόβλημα, τίθεται το ζήτημα της αντιμετώπισής του. Οι συγγραφείς της μελέτης αναφέρουν ότι μέτρα για την αντιμετώπιση του προβλήματος, όπως κάποιας μορφής θετικές διακρίσεις υπέρ των δεξιού ακαδημαϊκού προσωπικού, θα καθιστούσε προβληματική την προσπάθεια προάσπισης άλλων αξιών. Συμφωνώ. Όσο καλοπροαίρετες και να ήταν τέτοιες αδέξιες προσπάθειες για την επιβολή ιδεολογικής εξισορρόπησης στις νομικές σχολές, θα έκαναν περισσότερο κακό παρά καλό. Πιστεύω πως οι νομικές σχολές πρέπει να ενθαρρύνουν περισσότερη πολυμορφία στις απόψεις που εκφράζονται από το ακαδημαϊκό προσωπικό τους, αλλά είμαι αντίθετος στο να περιλαμβάνει η προσπάθεια αυτή ποσοτώσεις και αυστηρούς κανόνες. Για παράδειγμα, η πρόταση της Iowa να απαιτείται κομματική ισορροπία στις προσλήψεις στα πανεπιστήμια μου φαίνεται εξαιρετικά κακή ιδέα.

Κατά τη γνώμη μου η πρόοδος θα επιτευχθεί μέσω της προσπάθειας να καλλιεργηθεί η εκτίμηση για την αξία της ύπαρξης διαφορετικών απόψεων και προσεγγίσεων, και μια ευρύτερη αποδοχή ότι η ιδεολογική ομοιομορφία υποσκάπτει την αποτελεσματική νομική εκπαίδευση. Το πρώτο βήμα προς την εξεύρεση λύσης αποτελεί η αποδοχή ότι υπάρχει πρόβλημα.

(επιλογή-μετάφραση: Αλκμήνη Φωτιάδου)

<https://www.washingtonpost.com/news/volokh-conspiracy/2017/04/17/>

Κατακερματισμός της ΕΕ

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Η περίοδος που η ενωμένη Ευρώπη πραγματοποιούσε τα ιστορικά βήματα της θεσμικής εμβάθυνσης και των τολμηρών διευρύνσεων με νέα κράτη-μέλη απέχει χρονικά λίγο περισσότερο από μία δεκαετία. Η εισαγωγή του κοινού νομίσματος και η πορεία προς τη Συνθήκη της Λισαβόνας προκαλούσαν αισιοδοξία στους υποστηρικτές της οικοδόμησης των «Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης». Οι ευρωσκεπτικιστές διαμαρτύρονταν για το δημοκρατικό και το κοινωνικό έλλειμμα, όμως επικρατούσε η πεποίθηση ότι η υπέρβασή τους ήταν προδιαγεγραμμένη.

Ωστόσο τα πρώτα σημάδια της υποβόσκουσας κρίσης του ενωσιακού οικοδομήματος είχαν ήδη κάνει την εμφάνισή τους με τα δύο δημοψηφίσματα για το Ευρωσύνταγμα στην Ολλανδία και τη Γαλλία. Πίσω από την αντίδραση προς την ενίσχυση της ομοσπονδιακής προοπτικής της ΕΕ

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

λανθάνει η επιφυλακτικότητα απέναντι στη γερμανική πρωτοκαθεδρία, που έχει ιστορικές ρίζες ακόμη και σε χώρες όπως η Ολλανδία, που εμφανίζονται να υποστηρίζουν τις σκληρές περιοριστικές πολιτικές της Γερμανίας.

Τρία χρόνια αργότερα ξέσπασε η οικονομική κρίση, αποκαλύπτοντας τις δομικές ατέλειες της νομισματικής ένωσης και την αδυναμία της ΕΕ να αντιμετωπίσει αποτελεσματικά τις τραπεζικές, δημοσιονομικές και θεσμικές όψεις της.

Όταν η οικονομική κρίση διασταυρώθηκε με τις απροσδόκητες μεταναστευτικές ροές, το μείγμα έγινε εκρηκτικό και ενίσχυσε τον εθνικιστικό λαϊκισμό και τις φυγόκεντρες δυνάμεις, με πρώτη επίπτωση το Brexit. Οι μεγάλοστομες διακηρύξεις των νωθρών ηγετών της Ένωσης, με αφορμή τα 60 χρόνια από τη σύστασή της, δεν κρύβουν την εσωστρέφεια και την αναδίπλωση προς μια Ευρώπη περισσότερων ταχυτήτων. Έτσι, μια ομάδα χωρών υπό τη γερμανική ηγεμονία θα προχωρήσει αυτόνομα, ενώ τα υπόλοιπα κράτη θα επιλέξουν ευέλικτα σχήματα συνεργασίας.

Βρισκόμαστε αναπόδραστα μπροστά στο τέλος της Ευρώπης των 28 και τη δημιουργία νέων συλλογικών μορφωμάτων στην ευρωπαϊκή ήπειρο. Οι εκλογές στη Γαλλία, τη Γερμανία και (πιθανόν) στην Ιταλία, τους επόμενους μήνες, θα καθορίσουν σε σημαντικό βαθμό τις εξελίξεις. Την ίδια ώρα η χώρα μας, με ευθύνη της κυβέρνησης, οδεύει ταχύτατα προς το 4ο Μνημόνιο ή το Grexit, χωρίς επίγνωση των γεωστρατηγικών και οικονομικών επιπτώσεων.

πηγή: «Έθνος» 18/4/2017

Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία

Νίκος Αλιβιζάτος, Ομότιμος Καθηγητής της Νομικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών

Μετά τις ολλανδικές εκλογές της 15ης Μαρτίου, το αποτέλεσμα του πρώτου γύρου των γαλλικών προεδρικών εκλογών, την περασμένη Κυριακή, έδειξε ότι η πορεία προς την καταστροφή στην Ευρώπη είναι αναστρέψιμη. Και ότι τα πνευματικά αποθέματα των ευρωπαϊκών λαών μπορούν όχι μόνο να ανακόψουν την επέλαση του εθνικολαϊκισμού, αλλά και να δημιουργήσουν τις προϋποθέσεις για μια νέα πορεία.

Από αυτή την άποψη, η πρωτιά του Εμανουέλ Μακρόν, εκεί που επί μήνες οι σφυγμομετρήσεις ανήγγελλαν προβάδισμα της Μαρίν Λεπέν έχει, όπως πιστεύω,

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

μεγάλη συμβολική σημασία. Γιατί, όσες επιφυλάξεις και αν διατηρεί κανείς για το τραπεζικό παρελθόν του νεαρού Γάλλου πολιτικού, τα ντιλ και τις αμύθητες αμοιβές του, η υποψηφιότητά του ήταν η πιο φιλευρωπαϊκή. Θα πρέπει συνεπώς να χαιρετισθεί ως νίκη όχι μόνο της δημοκρατίας πάνω στον νεοφασισμό, αλλά και της Ευρώπης πάνω στην αναδίπλωση και την εσωστρέφεια. Κάτι που από φανατισμό ή μικροψυχία δεν αναγνώρισε ο κ. Μελανσόν, ούτε κάποιοι στενόμυαλοι υποστηρικτές του στην Ελλάδα. (Αλήθεια, τι περιμένουν οι τελευταίοι; Μήπως την άλλη φορά να φτύσει κατάμουτρα τον Αλέξη Τσίπρα;)

Από εκεί και πέρα μετράει το αύριο. Όσο και αν κατανοεί κανείς τη στάση των Γάλλων συναδέλφων, που επισείουν τον κίνδυνο της αποχής και της επανάπαυσης στις 7 Μαΐου, νομίζω ότι οι πιθανότητες μιας έκπληξης στον δεύτερο γύρο είναι πολύ μικρές. Η κ. Λεπέν πρέπει να συντριβεί και ο γαλλικός λαός, όπως ελπίζω, το ξέρει καλύτερα από τον καθένα.

Το ερώτημα, συνεπώς, που τίθεται είναι αν ο Εμανουέλ Μακρόν, με το παρόν πολίτευμα της Γαλλίας, θα μπορέσει να κυβερνήσει. Υπενθυμίζεται ότι το 2000 οι Γάλλοι, για να εξορκίσουν τη «συγκατοίκηση», αναθεώρησαν το σύνταγμα τους, ώστε προεδρικές και βουλευτικές εκλογές χρονικά να συμπίπτουν («Quinquennat»). Η ιδέα που υπέβασκε είναι πως αν οι δύο εκλογές απέχουν ελάχιστα μεταξύ τους, η προεδρική πλειοψηφία θα συμπέσει λίγο πολύ με την κοινοβουλευτική και έτσι θα αποτραπεί το ενδεχόμενο να έχουμε και πάλι αριστερό πρόεδρο με δεξιό πρωθυπουργό ή το αντίστροφο. Για να συμβεί όμως αυτό, ο πρόεδρος πρέπει να έχει ή έστω να προέρχεται από στοιχειωδώς συγκροτημένο δικό του κόμμα. Κάτι που, ως γνωστόν, ο κ. Μακρόν δεν διαθέτει. Θα μπορέσει να το δημιουργήσει στους λιγότερο από δύο μήνες που απομένουν ως τις βουλευτικές εκλογές του προσεχούς Ιουνίου;

Το εγχείρημα δεν θα είναι εύκολο. Διότι το εκλογικό σύστημα της Γαλλίας, δηλαδή το πλειοψηφικό σε δύο γύρους με μονοεδρικές περιφέρειες, προϋποθέτει τοπικές ρίζες, δηλαδή πολιτικούς που να γνωρίζουν τις ιδιομορφίες καθεμιάς από τις 566 εκλογικές περιφέρειες της χώρας και που να μπορούν να ανταγωνιστούν σοβαρά τους υποψηφίους των άλλων κομμάτων. Πολύ περισσότερο, όταν οι τελευταίοι πολιτεύονται επί χρόνια στην ίδια περιφέρεια και έχουν εκτεταμένα πελατειακά δίκτυα.

Ο ισχυρότερος σύμμαχος του κ. Μακρόν στην

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

προσπάθειά του να «κατεβάσει» επιτυχώς υποψηφίους σε όλη τη γαλλική επικράτεια, δεν είναι πολύ γνωστός εκτός Γαλλίας. Πρόκειται για μια βαθύτερη τάση του γαλλικού λαού να ακολουθεί σχεδόν τυφλά τον ηγέτη που κατά καιρούς επιλέγει, δίνοντάς του τα μέσα που αυτός ζητεί για να εφαρμόσει τις εξαγγελίες του. Ο όρος που συνήθως χρησιμοποιείται γι' αυτή την τάση έχει διαμορφωθεί στη γαλλική ιστορία από την εποχή του Ναπολέοντος Α', του ομώνυμου ανιψιού του και, πιο πρόσφατα του στρατηγού Ντε Γκωλ: είναι η *vocation plébiscitaire*, που συνίσταται στη χορήγηση εν λευκώ επιταγής στον εκλεκτό της στιγμής.

Στο εύλογο ερώτημα που υπέβαλα σε Γάλλο συνάδελφο, για το αν δηλαδή ο Μακρόν έχει το «βάρος» ενός Βοναπάρτη ή ενός Ντε Γκωλ για να ευνοηθεί από αυτή την παράδοση, η απάντηση ήταν μάλλον χιουμοριστική: μα και ο Ναπολέων ήταν μικρός το δέμας!

Γνωρίζοντας τον ρεαλισμό των πολιτευομένων του γαλλικού Σοσιαλιστικού Κόμματος πιστεύω πως, την ανάγκη φιλοτιμία ποιούμενοι, θα διαπραγματευθούν με τον κ. Μακρόν για αμοιβαία υποστήριξη στον δεύτερο γύρο των προσεχών βουλευτικών εκλογών. Αυτό ωστόσο, ίσως να μην αρκέσει, αφού, σύμφωνα με μια παλιά διάταξη του γαλλικού εκλογικού νόμου, για να παραμείνει κανείς υποψήφιος στον δεύτερο γύρο θα πρέπει να έχει συγκεντρώσει ποσοστό 12,5% των εγγεγραμμένων από τον πρώτο. Κάτι που με τη σημερινή πολυδιάσπαση της γαλλικής Αριστεράς δεν είναι αυτονόητο ότι θα συμβεί, ακόμη και στις πιο «σίγουρες» εκλογικές περιφέρειες.

Αν λοιπόν, όπως πιστεύω, ο κ. Μακρόν δεν διαθέτει δική του πλειοψηφία στην προσεχή γαλλική Βουλή (η Γερουσία είναι άλλη υπόθεση, αφού δεν εκλέγεται απευθείας από τον λαό, και η σύνθεσή της ανανεώνεται κατά το ήμισυ κάθε τρία χρόνια), θα αναγκασθεί να συνεργασθεί με τα παραδοσιακά κόμματα, είτε εκ δεξιών είτε εξ αριστερών του. Θα επιλέξει, προς τούτο, ως πρωθυπουργό έναν πολιτικό που θα διακρίνεται περισσότερο ως ισορροπιστής παρά ως καινοτόμος. Οπότε το ερώτημα που μοιραία θα τεθεί είναι αν θα αναβληθούν επ' αόριστον οι μεταρρυθμίσεις που τόσο έχει ανάγκη η Γαλλία.

Είναι αλήθεια ότι το γαλλικό Σύνταγμα παρέχει πολλά όπλα στον πρόεδρο να επιβάλει την πολιτική του, ακόμη και όταν δεν διαθέτει δική του πλειοψηφία στη Βουλή. Πρώτο από αυτά είναι το δημοψήφισμα και δεύτερο η διάλυση της Βουλής. Μπορεί επιπλέον να διορίζει πρωθυπουργό (και κατ' επέκταση κυβέρνηση) της

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

επιλογής του (υπό τον όρο, βέβαια, ότι θα πάρει ψήφο εμπιστοσύνης στη Βουλή), να εκδίδει νομοθετικά διατάγματα σχεδόν απεριορίστως και, βάσει του περίφημου άρθρου 49 παρ. 3 να «περνάει» από τη Βουλή νομοθετήματα χωρίς ψηφοφορία (αν οι αντιτιθέμενοι δεν συσπειρωθούν εναντίον του). Αρκούν τα όπλα αυτά για να κυβερνήσει;

Πιστεύω πως όχι. Αργά ή γρήγορα, θα βρεθεί μπροστά στο δίλημμα είτε να διαλύσει τη Βουλή, επιδιώκοντας την επιθυμητή πλειοψηφία, είτε να συμβιβασθεί με την αδράνεια. Κάτι που ούτε η Γαλλία ούτε ακόμη περισσότερο η Ευρώπη χρειάζονται αυτήν τη στιγμή.

Διερωτάται, συνεπώς, κανείς αν είχε δίκιο ο Αλέν Τουρέν όταν υποστήριζε (στα «Νέα», 22.4.2017) ότι ο επόμενος πρόεδρος της Γαλλίας θα είναι «μεταβατικός». Σε κάθε περίπτωση, η εκλογή του θα σημάνει το τέλος της Ε' Γαλλικής Δημοκρατίας. Οι Γάλλοι αργά ή γρήγορα είτε θα επιλέξουν ένα προεδρικό πολίτευμα αμερικανικού τύπου, είτε θα επανέλθουν στα γνώριμα μονοπάτια του γνήσιου κοινοβουλευτισμού, ο οποίος παλαιότερα δεν τους εμπόδιζε να κάνουν άλματα εκσυγχρονισμού και προόδου.

πηγή: «Καθημερινή» 1/5/2017

Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)

Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Αναπληρωτής Καθηγητής ΕΑΠ

Κλασικός συγγραφέας μπορεί να γίνει κανείς και μόνο με ένα βιβλίο. Ο Τζοβάνι Σαρτόρι, ο οποίος απεβίωσε την Τρίτη 4 Απριλίου 2017, λίγο πριν συμπληρώσει τα 93 του χρόνια, έγραψε τέσσερα μεγάλα βιβλία, με τα οποία αναδείχθηκε σε έναν από τους κορυφαίους σε παγκόσμια κλίμακα πολιτικούς επιστήμονες της εποχής μας, σίγουρα εκείνος που απέκτησε τη μεγαλύτερη φήμη από όλους και επηρέασε περισσότερο από κάθε άλλον τις νεότερες γενιές των πολιτικών επιστημόνων σε όλο τον κόσμο.

Το βιβλίο του «Δημοκρατία και ορισμοί» (1957) αποτελεί 60 χρόνια μετά την πρώτη έκδοσή του υποχρεωτικό σημείο αναφοράς για την κατανόηση της λειτουργίας της πλουραλιστικής δημοκρατίας (μια εκλαϊκευμένη συμπύκνωσή του αποτελεί το «Η δημοκρατία σε 30 μαθήματα, μετάφραση Σ. Τριανταφύλλου, εκδ. Μελάι, 2015). Δεν είναι τυχαίο ότι το λήμμα «Δημοκρατία» στην International Encyclopedia of the Social Sciences έχει την υπογραφή του (1968).

Αξεπέραστο παραμένει και το βιβλίο του για τη μέθοδο της συγκρότησης των εννοιών στην πολιτική επιστήμη (βλ. Σημασιολογία, έννοιες, συγκριτική μέθοδος, επιμ. Σ.

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Σεφεριάδη, εκδόσεις Παπαζήση, 2004). Κανείς δεν μπορεί να κάνει ανάλυση των σύγχρονων πολιτικών συστημάτων χωρίς να λάβει υπόψη το «Parties and party systems» (πρώτη έκδοση, 1976), δυστυχώς αμετάφραστο ακόμη στα ελληνικά.

Το τελευταίο κλασικό έργο του Σαρτόρι ήταν η «Συγκριτική συνταγματική μηχανική» (επιμ. Θ. Πελαγίδη, μετάφραση Τ. Πλυτά, εκδόσεις Παπαζήση, 2007), το οποίο, μπορεί, μεταξύ άλλων, να βοηθήσει στην κατανόηση των κατασκευαστικών αστοχιών του ισχύοντος ελληνικού Συντάγματος και στη μη επανάληψή τους (βλ. Ξ. Κοντιάδη, Το ανορθολογικό μας Σύνταγμα, εκδόσεις Παπαζήση, 2015).

Ο Σαρτόρι ήταν ένας τυπικός φλωρεντίνος: αλαζών, σαρκαστικός, χιουμορίστας, είρων, ορθολογικός και αντικληρικαλιστής. Επιπροσθέτως, και αντικομμουνιστής, όσο υπήρχε ο κομμουνισμός. Εγκατέλειψε τη Φλωρεντία το 1976 και έγινε καθηγητής στο Πανεπιστήμιο Κολούμπια στη Νέα Υόρκη, επειδή πίστευε ότι οι κομμουνιστές βρίσκονταν ante portas. Ακόμη και οι μεγάλοι πολιτικοί επιστήμονες κάνουν λάθος πολιτικές εκτιμήσεις.

πηγή: «Έθνος»12/4/2017

Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ

Δημήτρης Χριστόπουλος, Πρόεδρος της Διεθνούς Ομοσπονδίας Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (FIDH), Αν. Καθηγητής Παντείου Πανεπιστημίου

Κάθε λαός έχει δικαίωμα να αποφασίζει για το πολίτευμά του. Το πρόβλημα με το δημοψήφισμα και τη συνταγματική αναθεώρηση που έπεται στην Τουρκία δεν είναι ότι μετατρέπει το καθεστώς της χώρας σε προεδρικό: προεδρικά καθεστώτα υπάρχουν –σε διάφορες παραλλαγές– σε όλο τον πλανήτη. Το πρόβλημα είναι ότι το εν τη γενέσει του τουρκικό προεδρικό πολίτευμα δεν παρέχει κανένα κρίσιμο αντιστάθμισμα στην εξουσία του προέδρου: καταργείται ο πρωθυπουργός και το υπουργικό συμβούλιο ορίζεται μόνο από τον πρόεδρο που ορίζει όσους αντιπροέδρους θέλει και στον οποίο υπάγεται ο έλεγχος των Ενόπλων Δυνάμεων. Το Κοινοβούλιο υποβαθμίζεται δραστικά και προβλέπονται ρήτρες που ουσιαστικά εκμαιεύουν τη συναίνεσή του στις βουλές του αρχηγού του κράτους, ακόμη και σε τρίτη προεδρική θητεία. Όλα αυτά σε μια κατάσταση ήδη εξαιρετικά δυσμενή: η δικαστική εξουσία πλέον, μετά το αποτυχημένο πραξικόπημα, τελεί σε

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

καθεστώς ομηρείας, ενώ ο Τύπος δεν είναι, ακριβώς, ελεύθερος.

Αυτό είναι το τουρκικό πρόβλημα: διά εμβαπτίσεως μέσω της λαϊκής βούλησης, η Τουρκία καθίσταται μια σύγχρονη σουνιτική εκδοχή του «l'état, c'est moi» («το κράτος είμαι εγώ»). Αυτό, νομίζω, είναι κάτι πιο περίπλοκο και μακροπρόθεσμα πιο επώδυνο από μια δικτατορία, όπως εσχάτως πολλοί τείνουν να αποκαλούν αυτό που γεννιέται στη γείτονα.

Η Τουρκία ανέκαθεν υπήρξε αυταρχικό κράτος. Αυτό δεν άλλαξε. Είτε στις περιόδους δημοκρατικά εκλεγμένων κυβερνήσεων είτε, αυτονόητα, στις δικτατορίες της. Αυταρχικό είναι το κράτος που προσφεύγει στη βία και στην καταστολή. Ο αυταρχισμός, ως μέθοδος, μπορεί μια χαρά να συνυπάρχει με τον κοινοβουλευτισμό και με τη δημοκρατία. Ολοκληρωτικό είναι το κράτος που θέλει να ρουφήξει την κοινωνία ώστε να εκφράσει, ως ένα σώμα μαζί της, τη μία και μόνη αλήθεια των αρχών του. Ο αυταρχισμός του κράτους μπορεί να υπάρχει και χωρίς ολοκληρωτισμό. Αντιθέτως, ο ολοκληρωτισμός υποχρεωτικά προσφεύγει στον αυταρχισμό. Η επικείμενη συνταγματική αναθεώρηση θα σφραγίσει τη μετατροπή μιας αυταρχικής δημοκρατίας σε ένα θρησκευτικό ολοκληρωτικό κράτος, όπου πλέον η εκτελεστική εξουσία θα ασκείται ευθέως από έναν θεσμικά ανέλεγκτο πρόεδρο.

Η αλήθεια είναι ότι το 51,4%, σε συνδυασμό με τις σοβαρές ενστάσεις που κλονίζουν την αξιοπιστία της εκλογικής διαδικασίας, δεν αφήνει τεράστιο απόθεμα πολιτικής αντοχής στον αρχηγό του κράτους. Δεν πρόκειται για συντριπτική νίκη. Ωστόσο, πρόκειται για επικράτηση που, παρά το διαβλητό της, στην πράξη δεν αφήνει περιθώρια σοβαρής αμφισβήτησης. Το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων του Ανθρώπου δεν είναι όργανο που μπορεί να κρίνει εκλογικές αναμετρήσεις, όσο διαβλητές και να είναι αυτές. Το μείζον πρόβλημα είναι πως το τουρκικό έθνος είναι πλέον διχασμένο και αυτό δεν είναι άγγελος καλών ειδήσεων για την ειρήνη στην Τουρκία και στη γειτονιά της.

Θεσμική ισχύς χωρίς πολιτική δύναμη

Η οριακότητα του αποτελέσματος εξ αντικειμένου ωθεί και άλλο τον Ερντογάν στην ανασφάλεια, αποτέλεσμα της αποδοκιμασίας του από το 48,5% του εκλογικού του σώματος. Μια ανασφαλής και ανεξέλεγκτη εξουσία είναι ο χειρότερος δυνατός συνδυασμός: τόσο σε ό,τι αφορά τις επιπτώσεις που η άσκησή της μπορεί να έχει επάνω στη ζωή και στην αξιοπρέπεια των ανθρώπων όσο και στη

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

σταθερότητα του κράτους. Ο θεσμικά πανίσχυρος Ερντογάν ουσιαστικά είναι πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ. Για αυτό και έκανε το δημοψήφισμα, από το αποτέλεσμα του οποίου προκύπτει πλέον η ραγισμένη κυριαρχία του. Το νέο πολιτικό περιβάλλον του, από το οποίο πλέον έχει απομακρυνθεί η υψηλόβαθμη παραδοσιακή γραφειοκρατία του κόμματός του και έχει αντικατασταθεί από δικούς του ανθρώπους μετρίου πολιτικού αναστήματος, τον ωθεί περισσότερο στην πολιτική εσωστρέφεια και ενισχύει τη μανία καταδίωξής του.

Η επαμφοτερίζουσα ευρωπαϊκή στάση

Η Ευρωπαϊκή Ένωση σε μια στιγμή εσωτερικού κατακερματισμού και πρωτοφανούς για τα δεδομένα της ελλείμματος πολιτικής αυτοπεποίθησης διστάζει να λάβει σαφή και αποφασιστική θέση απέναντι στην εδώ και χρόνια εξελισσόμενη αυτοεκπληρούμενη προφητεία του τουρκικού ολοκληρωτισμού. Από το 2010 και ύστερα είναι πασιφανές ότι ο χορός ΕΕ - Τουρκίας είναι αμοιβαία και βαθύτατα ανειλικρινής: σταδιακά το ζεύγος απομακρύνεται, προσποιούμενο πως τάχα θέλει κάποια στιγμή να τα βρει. Φυσικά, είναι λάθος να αποδώσει κανείς περισσότερες ευθύνες από αυτές που αναλογούν στην ΕΕ για τα δρώμενα στην Τουρκία. Ωστόσο η επαμφοτερίζουσα στάση των ευρωπαϊκών ελίτ νομιμοποίησε περισσότερο τον αντιδυτικισμό του τούρκου Πρόεδρου στα μάτια της κοινής του γνώμης, ενώ διόλου δεν εμπόδισε την εδραίωση ενός γενικευμένου αντιτουρκισμού σε μεγάλα τμήματα της ευρωπαϊκής κοινής γνώμης.

Η ευρωπαϊκή δυσπιστία απέναντι στην Τουρκία και η τουρκική καχυποψία απέναντι στην Ευρώπη δεν είναι νέα αισθήματα αλλά βαθιά ριζωμένες εκατέρωθεν αντιλήψεις στην πολιτική κουλτούρα και των δύο πλευρών. Με δεδομένη αυτήν την κληρονομιά, η αμηχανία σε στιγμές δύσκολες όπως η σημερινή είναι κατανοητή. Αυτό που δεν συγχωρείται είναι ο κυνικός αλλά και κοντόθωρος τρόπος με τον οποίο η ΕΕ αποφάσισε να διαχειριστεί ένα τόσο εμβληματικό όσο και κρίσιμο πολιτικό ζήτημα μέσω της Συμφωνίας με την Τουρκία για τους πρόσφυγες και μετανάστες τον Μάρτιο του 2016. Η Συμφωνία αυτή σφυρηλάτησε στην Τουρκία την αντίληψη του «κλειδοκράτορα» των μεταναστευτικών ροών, μια βολική αληθοφάνεια που βοηθά τις Αρχές της να εκβιάζουν τους μικρόψυχους Ευρωπαίους που δεν θέλουν πρόσφυγες. Την ίδια στιγμή στην Ευρώπη καλλιεργείται η μίζερα ξενοφοβική αντίληψη που υπαγορεύει πως «ευτυχώς δεν

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

έρχονται άλλοι διότι τους βαστά χάρη στη Συμφωνία το τουρκικό μαντρόσκυλο». Το τραγικό είναι πως η ΕΕ περνάει αυτήν την τοξική Συμφωνία ως επιτυχία της!

Το σουνιτικό «l'état, c'est moi»

Θα ήθελα, κλείνοντας, να θυμηθούμε πως το «l'état, c'est moi» δεν είναι τουρκική επινόηση. Επίσης να θυμηθούμε ότι ο εκ των πρώτων δασκάλων της συνταγματοποίησης των προεδρικών υπερεξουσιών δεν υπήρξε ο Ερντογάν αλλά ο στρατηγός Ντε Γκωλ. Φυσικά, άλλη χώρα, άλλες εποχές, άλλοι συνειρμοί. Ωστόσο, αυτό που συμβαίνει στην Τουρκία δεν είναι ούτε πρωτοφανές ούτε απρόβλεπτο. Ο πολιτικός απολυταρχισμός έχει βαθιές ρίζες στη Γηραιά Ήπειρο. Ο (νεο)οθωμανικός δεσποτισμός αποτελεί μια ιστορική εκδοχή του.

Η επικείμενη συνταγματοποίηση της απολυταρχίας στην Τουρκία θα ωχριά μπροστά σε αυτό που θα συμβεί στην Ευρώπη αν ο γαλλικός λαός προσφέρει δώρο το πολίτευμα της 5ης Γαλλικής Δημοκρατίας σε λίγες βδομάδες στην πρώτη γυναίκα πρόεδρο της χώρας που έδωσε το όνομα «βοναπαρτισμός» στην προεδρική απολυταρχία.

Αν λοιπόν το αποτέλεσμα του δημοψηφίσματος στην Τουρκία διαβαστεί αποκλειστικά ως σύμπτωμα ανατολίτικης ιδιαιτερότητας, το ευρωπαϊκό σφάλμα θα είναι μοιραίο.

πηγή: «Το Βήμα»23/4/2017

Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία

Κώστας Μποτόπουλος, Καθηγητής Συνταγματικού Δικαίου, πρώην ευρωβουλευτής

Η πρόσφατα ανακοινωθείσα «πρόταση» της κυβερνώσας παράταξης για τη συνταγματική αναθεώρηση δεν πρέπει να εκπλήσσει. Διαθέτει όλα τα χαρακτηριστικά του τρόπου πολιτεύεσθαι του κόμματος από το οποίο προέρχεται:

- την ατυπία. Τα εισαγωγικά στη λέξη «πρόταση» καθίστανται απαραίτητα από το ότι δημοσιοποιήθηκε ξαφνικά, ως προϊόν εσωτερικής «Επιτροπής» αγνώστων λοιπών στοιχείων και με σκοπό όχι να κατατεθεί στη Βουλή, όπως προβλέπει το Σύνταγμα, αλλά να τεθεί σε «λαϊκή διαβούλευση» μη προβλεπόμενη και χωρίς κανένα νομικό κύρος

- την προχειρότητα. Η «πρόταση» εκτείνεται εφ'όλης της ύλης κι ακόμα παραπάνω (ως και την αρίθμηση των άρθρων του Συντάγματος αγγίζει για λόγους εντυπωσιασμού) αλλάζει, ως μη όφειλε, όχι μόνο την «αρχιτεκτονική» αλλά και τις ισορροπίες της πολιτειακής

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

τάξης' βρίθει «προτάσεων» ατελών και ανεπεξέργαστων («να τεθεί σε δημόσιο διάλογο το ερώτημα για την αποτελεσματική λειτουργία των ανεξάρτητων αρχών», «πληρέστερη διατύπωση των άρθρων για την προστασία της υγείας», «ενίσχυση των αρμοδιοτήτων των περιφερειακών οργάνων και των ΟΤΑ», «πρόβλεψη για ανακατανομή του πλούτου προς επίτευξη πραγματικής ισότητας», «ενίσχυση των ελεγκτικών αρμοδιοτήτων της Βουλής», «διασάφηση του τρόπου ελέγχου των δημοσίων οικονομικών από το Ελεγκτικό Συνέδριο» κι άλλα παρόμοια) αγγίζει θέματα εκτός συνταγματικής ύλης ή ήδη ρυθμιζόμενα (καθιέρωση εκλογικού συστήματος, προσδιορισμός θητειών βουλευτών, ρύθμιση του τρόπου χρηματοδότησης των κομμάτων, πρόβλεψη, που υπάρχει ήδη, για την ψήφο των εκτός Επικρατείας Ελλήνων) έχει υπερβολικά πολλές κακοτεχνίες, στις οποίες αναγκαστικά θα επανέλθω

- το συγκρουσιακό χαρακτήρα. Όχι μόνο διεκδικείται προγραμματικά με την περίφημη δήλωση των μελών της Επιτροπής, ότι, «ως προς τα κρίσιμα διλήμματα η αναθεώρηση δεν μπορεί να είναι συναινετική», αλλά και πραγματώνει μέσα από προτάσεις επί των οποίων η κυβέρνηση εξαρχής γνωρίζει ότι δεν μπορούν να τύχουν της παραμικρής πολιτικής και επιστημονικής συναίνεσης. Παρά το ότι η ίδια η φύση του αναθεωρητικού διαβήματος αλλά και η κατάστρωσή του στο ελληνικό Σύνταγμα είναι, και καλώς είναι, κατεξοχήν συναινετική - την επικινδυνότητα. Τον πυρήνα της όλης πρωτοβουλίας αποτελούν «προτάσεις», τις οποίες ας μου επιτραπεί να αποκαλέσω «μπολιβαριανές», και που, αν ποτέ υλοποιούνταν, θα μετέτρεπαν το πολίτευμά μας από κοινοβουλευτικό σε ένα είδος κακοχωνεμένης λαοκρατίας.

Αναλυτικά τις «προτάσεις» θα χώριζα σε τρεις άνισες κατηγορίες: συζητήσιμες, κακότεχνες και «μπολιβαριανές».

Στις πρώτες θα κατέτασσα την κατάργηση του θρησκευτικού όρκου, του οποίου μάλιστα ο ίδιος ο τύπος περιέχεται εντός του Συντάγματος, για τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας και τους βουλευτές (άρθρα 33 και 59 και όχι 13, όπως αναφέρει η «πρόταση») τη σύσταση εξεταστικών Επιτροπών με πρόταση και μειοψηφίας 120 βουλευτών την σε περίπτωση πρόωρης διάλυσης της Βουλής διάρκεια της επόμενης Βουλής μόνο για το διάστημα που απέμενε για την ολοκλήρωση πλήρους θητείας της πρόωρα διαλυθείσας την «κανονικοποίηση» του τρόπου δίωξης των Υπουργών (άρθρο 86), που αποτελεί ώριμο και γενικό αίτημα, γύρω από το οποίο θα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

μπορούσε να βρεθεί, παρά τις διακηρύξεις της κυβέρνησης, συναίνεση και, με κάποιες επιφυλάξεις, την ιδέα περί «εποικοδομητικής ψήφου δυσπιστίας» (άρθρο 84), καθώς και τη συγκέντρωση υπογραφών από τους πολίτες για τη εισαγωγή νομοθεσίας στη Βουλή, χωρίς βέβαια τα σχετικά «νομοθετικά δημοψηφίσματα». Λίγες σχετικά διατάξεις και σε ζητήματα όχι πρώτης γραμμής, τέτοια που να δικαιολογούν ένα ολόκληρο αναθεωρητικό διάβημα.

Κακότεχνη, και υποκρύπτουσα αδικαιολόγητη ατολμία, είναι η πρόταση για την –θεωρούμενη «πλήρη» μάλιστα– «διακριτότητα» (sic) Κράτους και Εκκλησίας δια μέσου «αναγνώρισης της ορθοδοξίας ως ιστορικά επικρατούσας θρησκείας»: ούτε ο όρος «ιστορικά επικρατούσα» έχει το παραμικρό κανονιστικό περιεχόμενο (η κατά το άρθρο 3 του Συντάγματος «επικρατούσα θρησκεία» έχει οδηγήσει σε οιονεί κρατικό ρόλο, τον οποίο η προσθήκη της λέξης «ιστορικής» ουδόλως θα επηρέαζε), ούτε η υπαναχώρηση ενός «Αριστερού», κατά δήλωσή του, κόμματος από την πάγια θέση του περί πλήρους εξάλειψης της αναφοράς σε επικρατούσα θρησκεία δικαιολογείται με κριτήρια άλλα από το πολιτικό κόστος, τη ψηφοθηρία και τον κατευνασμό του ήσσονος κυβερνητικού εταίρου.

Κακότεχνες, και γενεσιουργοί πολιτειακής αλλοίωσης, είναι οι προτεινόμενες «ενισχύσεις» των αρμοδιοτήτων του Προέδρου της Δημοκρατίας. Ας δεχτούμε ότι θα είχε κάποιο νόημα (αν και, ως επαναφορά καταργηθεισών «υπερεξουσιών», θα έδιναν, κατά τη γνώμη μου, αρνητικό πολιτικό συμβολισμό) η δυνατότητα απεύθυνσης στη Βουλή, σύγκλησης του Συμβουλίου Πολιτικών Αρχηγών (την οποία πάντως η ανυπαρξία σχετικής διάταξης δεν έχει εμποδίσει την περίοδο της κρίσης) και, ίσως, και «έκδοσης» (sic) διαγγελημάτων. Όμως ο διορισμός εκ μέρους του Προέδρου της Δημοκρατίας (και μάλιστα κατ' αποκλειστικότητα) της ηγεσίας των ανωτάτων δικαστηρίων, του Ανωτάτου Ειδικού Δικαστηρίου, των ανεξαρτήτων αρχών, καθώς και η ανάμιξη του στον έλεγχο της συνταγματικότητας των νόμων, θα του προσέδιδαν προνομίες όχι πλέον ρυθμιστή αλλά «πολιτικού παίκτη» -αυτές ακριβώς που κατάργησε, και ορθώς, η αναθεώρηση του 1986. Η ενίσχυση αρμοδιοτήτων πρέπει να ειδωθεί σε συνδυασμό με τον προτεινόμενο τρόπο εκλογής του Προέδρου, που τύποις περνά από δύο προσπάθειες εκλογής από τη Βουλή, αλλά στην πράξη θα οδηγούσε πάντα σε απευθείας εκλογή από το λαό, αφού στη Βουλή απαιτείται σταθερή πλειοψηφία δύο τρίτων, ενώ και το ίδιο το αντιπροσωπευτικό σώμα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

δεν θα ρίσκαρε ποτέ να κατηγορηθεί ότι στάθηκε εμπόδιο στη «λαϊκή έκφραση». Με όλα αυτά είναι βέβαιο ότι ο Πρόεδρος θα (ξανα)γινόταν ένας ισχυρός και αυτόνομος πόλος της εκτελεστικής εξουσίας –και ένας ακόμα Καραμανλής θα δικαιωνόταν αναδρομικά από μια «Αριστερή» κυβέρνηση.

Κακότεχνη, και εντελώς αλλοπρόσαλλη, είναι και η κατάστρωση ενός νέου τύπου ελέγχου συνταγματικότητας, που συνδυάζει, ή μάλλον συγχέει, στοιχεία «προληπτικού» (αλλά μόνο σε γνωμοδοτικό επίπεδο) και κατασταλτικού (από ένα «Σούπερ Ανώτατο» αλλά υπό τη πλήρη επιρροή του Προέδρου της Δημοκρατίας Δικαστήριο), όπως επίσης και «διάχυτου» (τύποις η αρμοδιότητα θα παρέμενε σε όλα τα δικαστήρια αλλά αυτά θα υποχρεούνταν να παραπέμπουν ζητήματα συνταγματικότητας στο «Σούπερ» Ανώτατο Ειδικό Δικαστήριο) και συγκεντρωτικού ελέγχου. Η κυβερνητική «πρόταση», μη παίρνοντας θέση στο μόνο ουσιαστικό δίλημμα: διατήρηση του διάχυτου ελέγχου η ίδρυση Συνταγματικού Δικαστηρίου, πετυχαίνει το ακατόρθωτο: να αποδυναμώσει το ισχύον και, τουλάχιστον ως την έναρξη της κρίσης, μάλλον αποτελεσματικό σύστημα, χωρίς να εγκαθιδρύσει ένα άλλο που να απαντά στο αίτημα ταχύτητας και καθαρότητας. Αντίθετα: το υβρίδιο που προτείνει θα δημιουργούσε πλήρη ανασφάλεια δικαίου.

Πιο επικίνδυνες από όλες όμως είναι οι «μπολιβαριανές» διατάξεις που περιέχονται στην κυβερνητική «πρόταση». Ο συνδυασμός θεσμοποίησης της απλής αναλογικής και δυνατότητας σχηματισμού κυβέρνησης συνεργασίας με «ψήφο εμπιστοσύνης» (αντίθετης στην αρχή της δεδηλωμένης) 120 μόνο βουλευτών θα οδηγούσε νομοτελειακά σε ακυβερνησία –και άρα σε συνεχείς εκλογές και άρα σε διαρκή καταφυγή στη «λαϊκή βούληση». Από την άλλη, η υπερφόρτωση του θεσμού του δημοψηφίσματος και η διάχυση του σε πεδία μη συμβατά με δημοψηφισματικού τύπου αποφάνσεις -την ανάκληση του Προέδρου της Δημοκρατίας, την κύρωση των διεθνών συνθηκών και την επικύρωση της συνταγματικής αναθεώρησης-, σε συνδυασμό με την υποχρεωτικότητα διεξαγωγής δημοψηφισμάτων για εθνικά και νομοθετικά θέματα μέσω συγκέντρωσης ενός ορισμένου αριθμού υπογραφών, αναδεικνύουν τη λαοκρατική, αν όχι οχλοκρατική, αντίληψη της παρούσας κυβέρνησης. Λιγότερο προφανείς, αλλά στην ίδια, κατά τη γνώμη μου, κατεύθυνση, είναι και προσπάθειες γαργαλήματος των «λαϊκών» αντανakλαστικών, όπως η

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

πλήρης κατάργηση της βουλευτικής ασυλίας (άλλο να είναι υπόλογοι οι βουλευτές, άλλο να δίνονται βορά στους ζηλωτές και στο πλήθος), η υποχρέωση ο Πρωθυπουργός να είναι πάντα εν ενεργεία βουλευτής (ενώ σημασία έχει η επιλογή προσώπου εκ μέρους του κυβερνώντος κόμματος ή συνασπισμού και η εμπιστοσύνη της πλειοψηφίας της Βουλής στο υποδεικνυόμενο πρόσωπο), η δήθεν προστασία «δημόσιων αγαθών» ή «εργασιακών δικαιωμάτων» με τη μόνη εγγραφή τους στο Σύνταγμα (λες και δεν είναι ήδη συνταγματική υποχρέωση της κάθε κυβέρνησης να προστατεύει, μέσω σταθμίσεων και επιλογών, και τα μεν και τα δε).

Με αυτή τη σειρά «προτάσεων», η ευθύνη φεύγει από τα εκλεγμένα όργανα της Πολιτείας και μετατίθεται διαρκώς στο λαό, ακόμα και για απολύτως τεχνικά θέματα, ακόμα και για δύσκολες πολιτικές σταθμίσεις που δεν χωρούν σε ένα Ναι ή ένα Όχι. Θα ήθελαν να μας γυρίσουν σε εποχές «δημοψηφισμάτων» όπως αυτά του προηγούμενου Αρχιεπισκόπου (που κι εκείνος είχε συγκεντρώσει ένα εκατομμύριο υπογραφές για ένα ζήτημα που θα μας έστελνε στα διεθνή δικαστήρια) με το βλέμμα στραμμένο στον Τσάβες και στα κακέκτυπά του.

Από τη Δημοκρατία της ευθύνης, της εθνικής συνεννόησης και των δύσκολων αλλά στιβαρών αποφάσεων υπέρ του γενικού συμφέροντος, η κυβερνητική πρόταση θα οδηγούσε σε μια Δημοκρατία λαϊκιστικής επίφασης και ακυβερνησίας. Παρόλο που το πολιτικό αυτό σχέδιο δεν θα υλοποιηθεί, το πλήγμα που έχει επιφέρει στο Σύνταγμα και τους θεσμούς είναι ήδη βαρύ.

πηγή: στον ιστότοπο «Liberal.gr» 6/4/2017

Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Δημοσίου Δικαίου στο Πάντειο Πανεπιστήμιο, Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου

Η κυβέρνηση επιχειρεί να φέρει εκ νέου στο προσκήνιο τη συζήτηση για την αναθεώρηση του Συντάγματος, παρότι αυτή την περίοδο το κρίσιμο ζήτημα παραμένει η ολοκλήρωση της δεύτερης αξιολόγησης και η ψήφιση επώδυνων μέτρων. Την περασμένη εβδομάδα δημοσιοποιήθηκε πρόταση αναθεώρησης από ομάδα καθηγητών με επικεφαλής τον Γ. Κατρούγκαλο και παράλληλα ξεκίνησε η διαδικασία διαβούλευσης από την Επιτροπή που συστάθηκε τον Δεκέμβριο. Ανεξαρτήτως αν χρησιμοποιείται με όρους πολιτικής επικοινωνίας από την

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

παρούσα κυβέρνηση, όπως έχει συμβεί και στο παρελθόν από άλλα κυβερνητικά σχήματα, η συνταγματική αναθεώρηση αποτελεί μια σημαντική διαδικασία για την οργάνωση και λειτουργία της πολιτείας, που θα μπορούσε υπό προϋποθέσεις να συμβάλει στην έξοδο από την κρίση, τόσο μέσω της προώθησης θεσμικών αλλαγών όσο και χάρη στη συμβολική της δύναμη, εφόσον πραγματοποιηθεί με την προσήκουσα προσοχή.

Η νομική και η πολιτική πράξη έχουν αναδείξει σειρά άστοχων, αλυσιτελών ή ανορθολογικών ρυθμίσεων του Συντάγματός μας. Η πολιτική τάξη και η επιστημονική κοινότητα έχουν συμφωνήσει στην αναγκαιότητα αναθεώρησης, ωστόσο οι διαφωνίες ως προς το περιεχόμενό της και την ακολουθητέα διαδικασία μάλλον ενισχύονται παρά αμβλύνονται τους τελευταίους μήνες. Τι ακριβώς επιδιώκει η κυβέρνηση με την αναθεώρηση, πέραν του επικοινωνιακού αποπροσανατολισμού από την καταρρέουσα οικονομία και κοινωνική συνοχή; Αν κρίνουμε από τις προτάσεις του πρωθυπουργού τον περασμένο Ιούλιο και από την πρόταση των προσκείμενων στον ΣΥΡΙΖΑ καθηγητών, πρόκειται ιδίως για την άμεση ή έμμεση αναδιάρθρωση των εξουσιών του πρωθυπουργού, του Προέδρου της Δημοκρατίας και της συνταγματικής δικαιοσύνης, καθώς και για την ενίσχυση των αμεσοδημοκρατικών στοιχείων του πολιτικού συστήματος.

Πώς επιδιώκεται να νομιμοποιηθεί το αναθεωρητικό διάβημα; Μέσω μιας καινοφανούς προαναθεωρητικής διαδικασίας με ευρεία συμμετοχή των πολιτών, μη κυβερνητικών οργανώσεων, συνδικαλιστικών φορέων και της επιστημονικής κοινότητας. Το κατά πόσον αυτή η διαδικασία είναι θεμιτή και επωφελής αποτελεί αντικείμενο μιας ανοιχτής εκδήλωσης την ερχόμενη Παρασκευή, στο Ινστιτούτο Γκαίτε Αθηνών, όπου θα συζητήσουν πολιτικοί και πανεπιστημιακοί (<http://www.cecl2.gr>) αποσκοπώντας στο να αναδειχθούν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα μιας τέτοιας «συμμετοχικής» αναθεώρησης.

πηγή: «Έθνος» 4/4/2017

Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα

Κωνσταντίνος Ζούλας, δημοσιογράφος

Θα συμφωνούσατε με επαναφορά της θανατικής ποινής για τους παιδεραστές; Θα θέλατε να ιδρυθούν κλειστά στρατόπεδα για τους παράνομους μετανάστες; Ποια είναι γνώμη σας για την υιοθέτηση παιδιών από ομόφυλα ζευγάρια; Και τι θα απαντούσατε στην πρόταση να

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

ενισχυθούν τα Θρησκευτικά στα σχολεία;

Τα ερωτήματα είναι εντελώς άσχετα μεταξύ τους, αλλά δεν επελέγησαν στην τύχη. Όσοι έχετε σχέση με τα social media είναι βέβαιο ότι έχετε πέσει σε κάποιο σχετικό ποστ που προκαλεί πάντα και τους αντίστοιχους καβγάδες. Για να μπορούμε, όμως, στο κυρίως θέμα, άλλο είναι το κεντρικό ερώτημα. Επίμαχα ζητήματα, όπως αυτά του προλόγου, δεν θα μπορούσαν κάλλιστα να συγκεντρώσουν 100.000 υπογραφές πολιτών που θα υποστήριζαν π.χ. με πάθος να καταργηθεί το σύμφωνο συμβίωσης που δόθηκε στα ομόφυλα ζευγάρια;

Ε, λοιπόν αυτό προτείνει ο ΣΥΡΙΖΑ στο πλαίσιο της συνταγματικής αναθεώρησης. Να μπορούν και οι πολίτες να νομοθετούν για όποιο θέμα γουστάρουν, αν συγκεντρώσουν 100.000 υπογραφές. Ή για να είμαστε ακριβέστεροι να υποχρεώνουν τη Βουλή να συζητάει όποιο θέμα απασχολεί τα social media. Διότι αυτό ασφαλώς θα συμβεί, αν εφαρμοσθεί η πρόταση του ΣΥΡΙΖΑ να δώσει νομοθετική πρωτοβουλία στους πολίτες. Θα οργιάζουν τα τrol που θα συγκεντρώνουν στο Facebook υπογραφές για... ό,τι τους κατέβει στο μυαλό. Από την άμεση κατεδάφιση του τζαμιού στον Βοτανικό και την ποινικοποίηση των παρελάσεων των ομοφυλόφιλων μέχρι την κατάργηση των διοδίων και την απόσχιση της Κρήτης από την Ελλάδα. Αμφιβάλλει κανείς ότι άνετα θα μαζεύονταν 100.000 υπογραφές για τέτοια θέματα; Εδώ για πλάκα πάνω από 100.000 Έλληνες ψήφισαν για να φύγει από το Survivor ο Χανταμπάκης. Για να σοβαρολογούμε, όμως, είναι παράδοξο που μέχρι σήμερα δεν έχουν αναδειχθεί οι προτάσεις που περιέχει η εισήγηση της συνταγματικής αναθεώρησης του ΣΥΡΙΖΑ. Και είναι παράδοξο όχι γιατί υπάρχει περίπτωση να ψηφισθούν (κάτι τέτοιο είναι απίθανο καθώς απαιτεί 180 ψήφους, είτε σε αυτήν είτε στην επόμενη Βουλή). Αλλά γιατί αν διαβάσει κανείς προσεκτικά την εισήγηση που υπογράφουν μεταξύ άλλων κορυφαία στελέχη όπως οι κ. Κατρούγκαλος, Χρυσόγονος και Βερναρδάκης θα καταλάβει ότι το πραγματικό σχέδιο της κυβέρνησης είναι η εγκαθίδρυση ενός πολιτεύματος «τύπου Βενεζουέλας».

Και δημοψηφίσματα

Όσοι θεωρείτε υπερβολική τη συγκεκριμένη εκτίμηση σκεφτείτε μια χώρα που θα έχει συνταγματικά κατοχυρωμένη την απλή αναλογική (και επομένως κυβερνήσεις πάντα θνησιγενείς) και ότι κάθε τρεις και λίγο θα γίνονται δημοψηφίσματα για τα πάντα. Ακόμη και για τα εθνικά θέματα, καθώς ούτε αυτά τα εξαιρεί η

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

πρόταση, φτάνει, λέει, να το ζητήσουν 500.000 Έλληνες. Δημοψηφίσματα στο συριζαϊκό σύνταγμα προβλέπονται επίσης για όλες τις διεθνείς συνθήκες, ενώ αν συγκεντρώνονται ένα εκατομμύριο υπογραφές οι πολίτες θα μπορούν να καταργούν μέχρι και νόμους. Για να καταλάβετε την αγάπη των συντακτών για τη δημοψηφισματική διαδικασία, ο λαός θα αποκτήσει τη δυνατότητα –πάλι με συλλογή υπογραφών– μέχρι και να παραιτήσει τον Πρόεδρο της Δημοκρατίας αν π.χ. κάνει κάτι που τον... τσαντίσει, ενώ εξυπακούεται ότι οι πολίτες θα μετέχουν διαρκώς και σε τοπικά δημοψηφίσματα, καθώς το συριζαϊκό σύνταγμα καθιερώνει τις λεγόμενες λαϊκές συνελεύσεις που θα έχουν δεσμευτικό χαρακτήρα για τους δημάρχους.

Όπως προαναφέρθηκε, όλα αυτά θα ήταν χαριτωμένα, αν δεν έδειχναν ποιο είναι το πραγματικό σχέδιο του ΣΥΡΙΖΑ, όπως το εξήγησε στην «Κ» ο συνταγματολόγος Γιώργος Γεραπετρίτης. «Το Σύνταγμα σε ένα κράτος δικαίου υπάρχει για να διαφυλάττει πρωτίστως τα δικαιώματα των μειοψηφιών. Δηλαδή να αποτρέπει τις εκάστοτε κυβερνήσεις να εκμεταλλεύονται τη συγκυριακή τους απήχηση και να επιβάλλουν πολιτικές αξιοποιώντας και το θυμικό ενός λαού. Το Σύνταγμα που επιδιώκει να εγκαθιδρύσει ο ΣΥΡΙΖΑ στο όνομα της ψευδεπίγραφης άμεσης δημοκρατίας αποβλέπει ακριβώς στο αντίθετο. Τάχα ενισχύοντας μέσω των δημοψηφισμάτων τη δυνατότητα του λαού να παρεμβαίνει διαρκώς, έχει στόχο να δημιουργήσει ένα πολίτευμα στο οποίο τον πρώτο λόγο θα έχει ο λαϊκισμός. Δηλαδή, οι πολιτικοί που τον υπηρετούν καλύτερα. Και μάλιστα σε μια εποχή που βλέπουμε ήδη τα αποτελέσματα του λαϊκισμού διεθνώς», κατέληξε ο κ. Γεραπετρίτης καλώντας μας να αναλογιστούμε πώς θα αξιοποιούσαν τα δημοψηφίσματα κι άλλα κόμματα, όπως η Χρυσή Αυγή...

Με αυτά τα δεδομένα, ηχούν μάλλον κωμικοτραγικές άλλες πτυχές της πρότασης του ΣΥΡΙΖΑ όπως π.χ. ότι οι συντάκτες της, ενώ δεν σκέφτηκαν να εντάξουν ούτε ένα άρθρο που να διευκολύνει την επιχειρηματικότητα και την ανάπτυξη, συνέταξαν αναλυτικότερη διάταξη για να προστατευθεί περαιτέρω η δημόσια περιουσία με ρητή απαγόρευση να μην ιδιωτικοποιηθεί η ΔΕΗ. Όπως και το ότι κατοχυρώνουν τις συλλογικές διαπραγματεύσεις ως μόνο μέσο για τη διαμόρφωση του μισθού σαν να μην υπάρχει μνημόνιο και τρόικα...

Για να επικαλεστούμε και ένα παράδειγμα των ημερών, ο ΣΥΡΙΖΑ μοιάζει και στην πρόταση του Συντάγματος να αρέσκεται στον ρόλο του Πόντιου Πιλάτου. Αδυνατεί να

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

συνειδητοποιήσει ότι η εξουσία έχει ευθύνες και αρνείται να τις αναλάβει. Νίπτει τας χείρας του και τις μετακυλίζει στον λαό που «έχει πάντα δίκιο». Μα, αν είχε πάντα δίκιο, γιατί άραγε ο ΣΥΡΙΖΑ έκανε προ διετίας το «Όχι» «Ναι» μέσα σε ένα 24ωρο και γιατί κανείς δεν μας θυμίζει πια εκείνο το υπερήφανο δημοψήφισμα;

Δημοψηφίσματα και Ιστορία

«Στην ΕΟΚ μόνο με δημοψήφισμα». Αυτός ήταν ο πρωτοσέλιδος τίτλος των «Νέων» στις 26 Ιουνίου του 1979, καθώς αυτό ήταν το κεντρικό αίτημα του Ανδρέα Παπανδρέου την προηγούμενη στη Βουλή. Είχε προκαλέσει τον Κωνσταντίνο Καραμανλή να αποφασίσουν οι πολίτες αν δέχονταν την «καταστροφική» επιλογή του να βάλει τη χώρα στην ΕΟΚ.

Είναι χρήσιμο να θυμάται κανείς την Ιστορία, διότι αν ο Καραμανλής άκουγε τότε τον Παπανδρέου, η χώρα δεν θα έμπαινε ποτέ στην Ευρώπη. Λίγους μήνες αργότερα, οι πολίτες επιβράβευσαν με τεράστια πλειοψηφία το σύνθημα το «ΕΟΚ και NATO το ίδιο συνδικάτο», το οποίο ο Παπανδρέου ξέχασε την επομένη της εκλογής του. «Μα καλά, Θόδωρε, είσαι έξυπνος, πίστεψες κι εσύ όσα έλεγα για να μας ψηφίσουν;» έχει αποκαλύψει ο Πάγκαλος ότι του είπε ο Παπανδρέου για να δικαιολογήσει την αλλαγή του.

Για το τι μπορεί να συμβεί όταν οι «ηγέτες» καταφεύγουν σε δημοψηφίσματα για να σώσουν την δημοφιλία τους (πέραν του Brexit) υπάρχουν και δύο λιγότερο γνωστά παραδείγματα. Στην Ελβετία προσφάτως οι πολίτες ψήφισαν να μην ανεγερθεί ποτέ άλλο τζαμί στη χώρα τους, ενώ οι προοδευτικοί Καλιφορνέζοι απαγόρευσαν τους γάμους των ομοφύλων!

πηγή: «Καθημερινή» 18/4/2017

Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας

Ντία Αναγνώστου, Επίκ. Καθηγήτρια στο Τμήμα Δημόσιας Διοίκησης του Παντείου Πανεπιστημίου, ερευνήτρια στο ΕΛΙΑΜΕΠ

Την περασμένη εβδομάδα το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων (ΕΔΑΔ) καταδίκασε την Ελλάδα για την πολύκροτη υπόθεση της Μανωλάδας. Όπως είναι γνωστό, στην υπόθεση αυτή 42 μετανάστες από το Μπανγκλαντές, στην πλειοψηφία τους χωρίς χαρτιά, δούλευαν στις καλλιέργειες φράουλας στη Νέα Μανωλάδα της Πελοποννήσου. Εργάζονταν και ζούσαν μεν σε καθεστώς οιονεί δουλοπαροικίας, χωρίς όμως να απολαμβάνουν την προστασία που παρείχαν σε

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

αντάλλαγμα οι χωροδεσπότες στους αγρεργάτες κατά τον Μεσαίωνα. Η Ελλάδα καταδικάστηκε για παραβίαση του Άρθρου 4 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης Δικαιωμάτων του Ανθρώπου (ΕΣΔΑ), που απαγορεύει τη δουλεία και την καταναγκαστική εργασία. Υπαίτιοι αυτής της ειδεχθούς μεταχείρισης ήταν ιδιώτες. Ωστόσο, οι ελληνικές αρχές κρίθηκαν υπεύθυνες γιατί δεν έδρασαν αποτελεσματικά προκειμένου να την αποτρέψουν και να αποδώσουν ευθύνες στους θύτες.

Η υπόθεση ήρθε με δραματικό τρόπο στο προσκήνιο τον Απρίλιο του 2013, όταν οι εργαζόμενοι, διεκδικώντας την καταβολή δεδουλευμένων, δέχτηκαν πυροβολισμούς. Παρά τα αδιάσειστα στοιχεία και τις παρεμβάσεις του Συνηγόρου του Πολίτη και της Επιθεώρησης Εργασίας, το Μεικτό Ορκωτό Εφετείο Πατρών απήλλαξε τους εργοδότες από την κατηγορία της καταναγκαστικής εργασίας. Η αιτιολογία ήταν ότι οι μετανάστες δεν ήταν θύματα εμπορίας ανθρώπων, αφού μπορούσαν με τη βούλησή τους να αποφύγουν ή έστω να απαλλαγούν από αυτή την κατάσταση. Η Εισαγγελέας του Αρείου Πάγου αρνήθηκε να ασκήσει αναίρεση στην απόφαση, ενώ εκείνοι που, για λογαριασμό των εργοδοτών, είχαν πυροβολήσει και τραυματίσει πολλούς από τους εργαζομένους, εξαγόρασαν μια ελαφριά ποινή με την καταβολή προστίμου.

Η καταδικαστική απόφαση εις βάρος της Ελλάδας ήταν αναμενόμενη, δεδομένου του καταφανώς άδικου χαρακτήρα της ελληνικής δικαστικής απόφασης. Το ΕΔΑΔ στηρίχθηκε στη σύγχρονη ερμηνεία του φαινομένου της εμπορίας ανθρώπων που έχουν ενσωματώσει τα διεθνή κείμενα. Σύμφωνα με αυτήν, καταναγκασμός μπορεί να υφίσταται όταν ένα άτομο τελεί σε συνθήκες άκρως ευάλωτες και υπό καθεστώς εκφοβισμού, έστω και αν συνειδητά το ίδιο επιλέγει να συνεχίσει να διαβιού σε κατάσταση καταπίεσης και δουλείας.

Η σημασία της απόφασης για τη Μανωλάδα υπερβαίνει κατά πολύ την προκειμένη ελληνική περίπτωση. Πάνω από όλα υποδηλώνει την τεράστια σημασία που έχει αποκτήσει το καθεστώς προστασίας των ανθρωπίνων δικαιωμάτων που δημιούργησαν οι λαοί της Ευρώπης μετά την καταστροφική εμπειρία του Β' Παγκοσμίου Πολέμου. Στην καρδιά του συστήματος βρίσκεται η προστασία της ζωής και της αξιοπρέπειας του κάθε ατόμου, καθώς και των θεμελιωδών αστικών και πολιτικών δικαιωμάτων, ως υπέρτατων οικουμενικών αρχών. Οι σύγχρονες ευρωπαϊκές δημοκρατίες δεν μπορούν πάντοτε να διασφαλίσουν την προστασία τους, ακόμη και όταν υπάρχει αδιαμφισβήτητη πολιτική βούληση. Ειδικά μάλιστα

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

όταν απειλούνται άτομα που ανήκουν σε μειοψηφικές ή ευάλωτες ομάδες που δεν διαθέτουν «φωνή» και εκπροσώπηση στις πλειοψηφικές δημοκρατίες, γιατί δεν είναι καν πολίτες του κράτους. Η καταπίεσή τους μπορεί να γίνεται ανεκτή, όχι μόνο γιατί αποφέρει όφελος σε κάποιες κοινωνικές ομάδες. Μπορεί επίσης να συντηρείται μέσα σε εθνικές ή τοπικές κοινωνίες που βιώνουν φόβο, ανασφάλεια και οργή κατά του «ξένου».

Ένα διεθνές πλαίσιο εγγυήσεων αντισταθμίζει τις ατέλειες, τις καταχρήσεις και τις υπερβολές των δημοκρατιών όπου μοιραία κυβερνούν οι πλειοψηφίες. Αυτή η ιστορικά δικαιωμένη πραγματικότητα αποτελεί σπουδαία κατάκτηση του ευρωπαϊκού φιλελεύθερου νομικού πολιτισμού. Τούτο είναι προφανές από τη σκοπιά μιας εδραιωμένης δικαιοκρατικής αντίληψης. Υπάρχουν ωστόσο σήμερα πολιτικές δυνάμεις σε χώρες όπως η Μεγάλη Βρετανία αλλά και η Γαλλία, οι οποίες αντιμετωπίζουν με μεγάλο σκεπτικισμό την ΕΣΔΑ και το Δικαστήριο του Στρασβούργου. Θεωρούν ότι υιοθετώντας φιλελεύθερες ερμηνείες στα θέματα της ισότητας, της απαγόρευσης των διακρίσεων, της εμπορίας ανθρώπων κ.λπ., οι αποφάσεις του Δικαστηρίου αποτελούν απειλή για τις εθνικές δημοκρατικές παραδόσεις.

Η προβαλλόμενη υπεροχή της εθνικής ταυτότητας έναντι των οικουμενικών δικαιωμάτων είναι άλλη μια έκφραση των τάσεων απομονωτισμού και εσωστρέφειας, των οποίων η απήχηση σήμερα διαρκώς μεγαλώνει. Όμως, η δικαίωση των μεταναστών της Μανωλάδας δείχνει πόσο εσφαλμένη είναι η θέση αυτή από τη σκοπιά της προστασίας της αξίας του ανθρώπου. Καταδεικνύει τη δύναμη των δικαιωμάτων ως ασπίδα για εκείνους που κανένα κράτος, καμιά συντεχνία και καμιά δημοκρατική πλειοψηφία δεν έχει το συμφέρον ή τη βούληση να υπερασπιστεί. Όσο σκληρή και δυσάρεστη και να είναι για την Ελλάδα η καταδίκη, η απόφαση του ΕΔΑΔ για τη Μανωλάδα μάς υπενθυμίζει πόσο μεγάλη σημασία έχει να προασπίσουμε την κατάκτηση αυτή.

πηγή: «Το Βήμα» 9/4/2017

«Βροχή» από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα

Αλέξανδρος Αυλωνίτης, δημοσιογράφος

Το 2016 η Ελλάδα καταδικάστηκε 41 φορές (έναντι 43 το 2015) για παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, καταλαμβάνοντας την 5η θέση στον σχετικό κατάλογο παραβιάσεων (κατά την επίσημη έκθεση του

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου - ΕΔΔΑ), τρεις θέσεις μετά τη δευτεραθλήτρια Τουρκία (77 καταδίκες).

Οι «ευρωκαταδίκες» αυτές, στη συντριπτική τους πλειονότητα, για υποθέσεις παλιότερες, αφορούν πολλές φορές «απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση», άθλιες συνθήκες κράτησης σε αστυνομικά τμήματα και φυλακές, μη χορήγηση αποτελεσματικής θεραπείας (σε κρατούμενους), παραλείψεις αστυνομικών και δικαστικών Αρχών να διερευνήσουν όπως πρέπει εξιχνιάζοντας υποθέσεις με ρατσιστικά χαρακτηριστικά, υποθέσεις σωματεμπορίας, καταναγκαστικής εργασίας, πορνείας.

Αφορούν επίσης περιπτώσεις προσβολής της περιουσίας πολιτών (πολυετής δέσμευση ακινήτων χωρίς αποζημίωση), της προστασίας του οικιακού ασύλου, του σεβασμού της οικογενειακής και ιδιωτικής ζωής και πολλές υποθέσεις παραβίασης των αρχών της δίκαιης δίκης και του εύλογου χρόνου διεξαγωγής της, εξαιτίας απίστευτων καθυστερήσεων στην απονομή δικαιοσύνης. Ωστόσο υπάρχει «ευρωκαταδίκη» και για περσινές καταγγελίες, ενώ η λίστα «ευρωκαταδικών» αναμένεται να διευρυνθεί προσεχώς καθώς υποβλήθηκαν νέες αναφορές-καταγγελίες για τις συνθήκες κράτησης σε κέντρα φιλοξενίας προσφύγων-μεταναστών, αλλά και από ασυνόδετους ανηλικούς για την κράτησή τους (κάποιοι απορρίφθηκαν ως πρόωρες).

Πέραν της αναπόφευκτης διαπόμπευσης της χώρας, οι «ευρωκαταδίκες» συνεπάγονται συχνά μεγάλο κόστος, αφού η Ελλάδα λόγω ηθικής βλάβης που προκάλεσε στα θύματα τέτοιων υποθέσεων, υποχρεώθηκε από τις αρχές του 2016 μέχρι και την απόφαση για τη Μανωλάδα να καταβάλει ποσά άνω του 1,2 εκατ. ευρώ.

Στοιχεία

Οι περισσότερες ελληνικές «ευρωκαταδίκες» του 2016 αφορούν την έλλειψη αποτελεσματικής θεραπείας (21) και ακολουθούν η εξευτελιστική μεταχείριση (17) και η καθυστερημένη απονομή δικαιοσύνης (16), ενώ από συστάσεως του ΕΔΔΑ μέχρι την έναρξη του 2017 η Ελλάδα καταδικάστηκε 828 φορές, τις περισσότερες για μακρά διάρκεια των δικών (511), για έλλειψη αποτελεσματικής θεραπείας (235), παραβίαση της δίκαιης δίκης (131), απάνθρωπη μεταχείριση (96), προσβολή της ιδιοκτησίας-περιουσίας (73), παραβίαση της ελευθερίας-ασφάλειας (72) κλπ. (συχνά διαπιστώνονται διπλές-τριπλές παραβιάσεις).

Τους πρώτους μήνες του 2017 ήλθαν η «ευρωκαταδίκη» για τη Μανωλάδα (αποζημίωση 12.000-16.000 ευρώ σε

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Άρθρα

- «Είναι ιδεολογικά ομοιογενής η νομική ακαδημαϊκή κοινότητα;», Jonathan H. Adler
- «Κατακερματισμός της ΕΕ», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Ο Μακρόν και η ανάγκη αλλαγής πολιτεύματος στη Γαλλία», Νίκος Αλιβιζάτος
- «Τζοβάνι Σαρτόρι (1924-2017)», Χαράλαμπος Ανθόπουλος
- «Θεσμικά πανίσχυρος αλλά πολιτικά πιο αδύναμος από ποτέ», Δημήτρης Χριστόπουλος
- «Από τον κοινοβουλευτισμό στην λαοκρατία», Κώστας Μποτόπουλος
- «Αναθεώρηση σε ποια κατεύθυνση;», Ξενοφών Κοντιάδης
- «Υπερβολές και λαϊκισμός στο Σύνταγμα», Κωνσταντίνος Ζούλας
- «Μια νίκη των δικαιωμάτων και της δημοκρατίας», Ντία Αναγνώστου
- «'Βροχή' από ευρωκαταδίκες για παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων στην Ελλάδα», Αλέξανδρος Αυλωνίτης

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- ARISA: Assessing the risk of isolation of suspects and accused

καθένα από τους 42 εργαζόμενους-θύματα), και «ευρωκαταδίκες» 78.000 ευρώ για συνθήκες κράτησης 12 ατόμων σε νησιωτική φυλακή, για παραλείψεις των αρμόδιων αστυνομικών και δικαστικών Αρχών κατά τη διεξαγωγή έρευνας σε κατοικία με τρόπο που έθιγε το απαραβίαστο του οικιακού ασύλου και ιδιωτικού βίου, για δυσανάλογη επέμβαση στην ελευθερία έκφρασης με αφορμή καταδίκες δημοσιογράφων, δημοτικών συμβούλων για «σκληρή» κριτική που άσκησαν κ.λπ. Στον κατάλογο «ευρωκαταδικών» του 2016 συγκαταλέγονται:

- Οι μακροχρόνιες δεσμεύσεις ακινήτου στην Αττική με αλληπάλληλες κηρύξεις απαλλοτρίωσης από τον αρμόδιο δήμο κατόπιν ακυρωτικών δικαστικών αποφάσεων, η οποία όμως ουδέποτε συντελέστηκε, κρατώντας το δεσμευμένο επί 30ετία, χωρίς αποζημίωση.
- Η παράλειψη αστυνομικών-εισαγγελικών Αρχών να ερευνήσουν όπως έπρεπε καταγγελίες αλλοδαπής για εξαναγκασμό της σε πορνεία από συμπατριώτη της, που διέφυγε τη σύλληψη (αποζημίωση 15.000 ευρώ).
- Η σχεδόν 30ετής καθυστέρηση έως την αμετάκλητη δικαστική κρίση, σε υπόθεση διαταγής πληρωμής, ενώ στο μεταξύ άλλαξαν οι τράπεζες, λόγω συγχώνευσης, το νόμισμα και οι διάδικοι, αφού πέθανε ο ενδιαφερόμενος και τη δίκη συνέχισαν κληρονόμοι του (αποζημίωση 6.000 ευρώ).
- Οι κακές συνθήκες κράτησης και μεταφοράς σε άλλες φυλακές ισοβίτη φορέα AIDS που νοσούσε και από φυματίωση (10.000 ευρώ).
- Η παράλειψη αστυνομικών-δικαστικών Αρχών να διερευνήσουν τα ρατσιστικά χαρακτηριστικά επίθεσης μαυροφορεμένων σε αλλοδαπό στον Αγ. Παντελεήμονα με άθλιες συνθήκες κράτησής του σε ΑΤ, ενώ ως τραυματίας χρειαζόταν ιατρική περίθαλψη.
- Η αδικαιολόγητη επί 14ετία παράλειψη των αρμόδιων υπουργών να αποφασίσουν για αίτημα χορήγησης ασύλου σε εκζητούμενο από την Τουρκία λόγω δράσης φιλοκουρδικής.

πηγή: «Εθνος» 18/4/2017

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- ARISA: Assessing the risk of isolation of suspects and accused

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Προγράμματα

- ARISA: Assessing the risk of isolation of suspects and accused

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου (www.cecl.gr) σε συνεργασία με επιστημονικούς οργανισμούς από τη Βουλγαρία, το Βέλγιο και την Ιταλία υλοποιεί το πρόγραμμα “ARISA: Assessing the risk of isolation of suspects and accused” («Αξιολόγηση του κινδύνου απομόνωσης των υπόπτων και κατηγορουμένων»).

Το έργο συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Επιτροπή και έχει διάρκεια 22 μήνες.

Στόχος του έργου είναι η ενίσχυση της εφαρμογής του τεκμηρίου αθωότητας μέσα από τον προσδιορισμό των παραγόντων που επηρεάζουν την κοινωνική θέση των υπόπτων και των κατηγορουμένων, την ανάλυση των επιπτώσεών τους και τη δημιουργία μεθοδολογίας και οδηγιών για την αξιολόγηση του κινδύνου από-κοινωνικοποίησης. Στο πλαίσιο αυτό το πρόγραμμα θα εστιάσει στις ακόλουθες δράσεις:

1) Δράσεις συλλογής δεδομένων με διεπιστημονική μεθοδολογία (συγκριτική έρευνα, νομική έρευνα, ποσοτική και ποιοτική έρευνα και στατιστική ανάλυση), 2) Συγκριτική ανάλυση για την αξιολόγηση του αντικτύπου των μέτρων που εφαρμόζονται στο πλαίσιο ποινικών διαδικασιών στη ζωή των υπόπτων και των κατηγορουμένων, 3) Κοινωνιολογικές μεθόδους για την ανάλυση των επιπτώσεων της ποινικής διαδικασίας στους υπόπτους και στους κατηγορουμένους και τον σχεδιασμό μεθοδολογίας αξιολόγησης κινδύνων, 4) Δράσεις κατάρτισης, συμπεριλαμβανομένης της δημοσίευσης εγχειριδίου και την διοργάνωση εκπαιδευτικών σεμιναρίων και 5) Δράσεις ευαισθητοποίησης

Το έργο αναμένεται να συμβάλει στην ενίσχυση της ικανότητας των αρχών του συστήματος ποινικής δικαιοσύνης να αξιολογούν την επίπτωση των ποινικών διαδικασιών στους υπόπτους και τους κατηγορούμενους και στη βελτίωση της εφαρμογής του τεκμηρίου της αθωότητας, όπως προβλέπεται στην οδηγία (ΕΕ) 2016/343. Επίσης αναμένεται να ωφελήσει δικαστές, εισαγγελείς και αστυνομικούς) δικηγόρους, ακαδημαϊκούς και μη κυβερνητικές οργανώσεις.

Αν ενδιαφέρεστε για συμμετοχή στο πρόγραμμα ή για περισσότερες πληροφορίες μπορείτε να επικοινωνήσετε με την Εκτελεστική Διευθύντρια του Ιδρύματος Τσάτσου κυρία Μαρία Μουσμώτη (centre@cecl.gr)

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Εκδηλώσεις

- **Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, Δικηγορικός Σύλλογος Αθηνών**

Το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου διοργάνωσε στις 24 Απριλίου 2017, στον Δικηγορικό Σύλλογο Αθηνών επιστημονική εκδήλωση με θέμα: «New forms of education, labour and social security» στο πλαίσιο του προγράμματος 'European format for exchange of social security education' (EFESE). Το πρόγραμμα χρηματοδοτείται από το Erasmus+ και υλοποιείται σε συνεργασία με το Καθολικό Πανεπιστήμιο της Λουβέν (Βέλγιο), το Πανεπιστήμιο της Λουμπιάννα (Σλοβενία) και το Πανεπιστήμιο του Γκρόνιγκεν (Ολλανδία).

Αντικείμενο της εκδήλωσης ήταν η αλληλεπίδραση μεταξύ της αγοράς εργασίας και του συστήματος κοινωνικής ασφάλισης στις σύγχρονες κοινωνίες. Ο *Paul Schoukens*, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης του Πανεπιστημίου της Λουβέν και Γενικός Γραμματέας του Ευρωπαϊκού Ινστιτούτου Κοινωνικής Ασφάλισης, παρουσίασε συγκριτικά τις εξελίξεις που λαμβάνουν χώρα στην Ευρώπη ιδίως σε σχέση με νέες μορφές εργασίας και μεταρρυθμίσεις των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης. Ο *Κώστας Παπαδημητρίου*, Καθηγητής Εργατικού Δικαίου του Πανεπιστημίου Αθηνών, αναφέρθηκε στις νέες μορφές εργασίας και ιδιαίτερα σε αυτές που σχετίζονται με την ελληνική αγορά εργασίας, όπως η άτυπη εργασία. Ο *Grega Strban*, Καθηγητής Δικαίου Κοινωνικής Ασφάλισης του Πανεπιστημίου της Λιουμπιάννα, εξέτασε την εξατομίκευση της κοινωνικής ασφάλισης ως μεταρρυθμιστική τάση των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης που επιτρέπει ευελιξία σε σχέση με στις αλλαγές στην αγορά εργασίας. Ο *Chris Gibbon*, Διδάσκων στο Πανεπιστήμιο της Λουβέν, εστίασε στην επίπτωση της τεχνολογίας στα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης και κατέληξε ότι δεν αποτελεί απλά μέσο για την αναδιοργάνωση διοικητικών διαδικασιών αλλά αλλαγή παραδείγματος στην παροχή υπηρεσιών από τα συστήματα κοινωνικής ασφάλισης. Η Δρ. *Maria Lucero*, ερευνήτρια στο Πανεπιστήμιο της Λουβέν, επικεντρώθηκε στον τρόπο με τον οποίο η εικονική και η εξ αποστάσεως εκπαίδευση μεταμορφώνουν το χώρο της τριτοβάθμιας εκπαίδευσης. Τέλος, ο *Χρήστος Μορφακίδης*, Επίκουρος

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Καθηγητής του Τμήματος Κοινωνικής Διοίκησης και Πολιτικής Επιστήμης του Δημοκρίτειου Πανεπιστημίου, εξέτασε εναλλακτικούς τρόπους για τον επανασχεδιασμό των συστημάτων κοινωνικής ασφάλισης ώστε να καταστεί δυνατή η αντιμετώπιση των νέων προκλήσεων που τίθενται.

● Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα; 19/5/2017, Δικηγορικός Σύλλογος Πατρών

Ο Δικηγορικός Σύλλογος Πατρών και το Κέντρο Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ίδρυμα Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου διοργανώνουν δημόσια συζήτηση με θέμα

«Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;»

την **Παρασκευή 19 Μαΐου 2017**, ώρα **18:00**, στην αίθουσα του Δικηγορικού Συλλόγου Πατρών

Ομιλητές

Νίκος Αλιβιζάτος, Ομότιμος Καθηγητής Νομικής
Σχολής Αθηνών
«Οι κίνδυνοι μιας δημοψηφισματικής δημοκρατίας»

Χαράλαμπος Ανθόπουλος, Καθηγητής Δικαίου
και Διοίκησης ΕΑΠ
«Τα πολιτικά αντίβαρα στην παντοδυναμία της πλειοψηφίας»

Ξενοφών Κοντιάδης, Καθηγητής Παντείου
Πανεπιστημίου, Πρόεδρος του Κέντρου Ευρωπαϊκού
Συνταγματικού Δικαίου
«Η δικαιοσύνη ως θεσμικό αντίβαρο»

Δημήτρης Ράικος, Αναπληρωτής Καθηγητής ΔΠΘ, Εφέτης
Διοικητικού Εφετείου Πατρών
«Έλεγχος της δημόσιας διοίκησης και διαφθορά»

Τη συζήτηση θα συντονίσει ο Πρόεδρος του Δικηγορικού
Συλλόγου Πατρών, κ. **Νικόλαος Παπάκος**

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

● Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, May 5-6, 2017, Cyprus

The Research Group on Constitution-Making and Constitutional Change of the International Association of Constitutional Law in collaboration with the University of Nicosia, Department of Law and the Centre for European Constitutional Law – Themistocles and Dimitris Tsatsos Foundation are organizing a Conference on

IMPOSED CONSTITUTIONS. ASPECTS OF IMPOSED CONSTITUTIONALISM

on **May 5-6 2017** in **Nicosia**, Cyprus
(University of Nicosia , 46 Makedonitissas Avenue, Engomi
– Nicosia, Cyprus).

PROGRAMME

Friday, May 5, 2017
(CINE STUDIO Amphitheatre)

10:00-10:30 Registration

10:30-11:30 Opening Ceremony

Addresses by
Prof. **Demetris Syllouris**, *President, House of Representatives*

Prof. **Achilleas Emilianidis**, *Dean, School of Law, University of Nicosia*

Prof. **Xenophon Contiades**, *President of the Centre for European Constitutional Law, Convenor of the Research Group on Constitution-Making and Constitutional Change-IACL*

11:30-14:00 *Imposed Constitutions Theory Revisited* Chair

Prof. **Xenophon Contiades**, *President of the Centre for European Constitutional Law, Convenor of the Research Group on Constitution-Making and Constitutional Change-IACL*

Dr. **Alkmene Fotiadou**, *Centre for European Constitutional Law*

“Are octroyed Constitutions of the 19th century to be considered as imposed Constitutions?”

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Prof. **Jörg Gerkrath**, *University of Luxembourg*

“Imposed Constitutions with Consent?”

Prof. **Richard Albert**, *Boston College Law School*

“Internally Imposed Constitutions”

Dr. **Yaniv Roznai**, *Assistant Professor, Radzyner Law School, Israel*

“Inter-venire, sed ubi ire? The telos beyond the demos, ethnos and nomos in imposed constitutionalism”

Dr. **Zoran Oklopcic**, *Associate Professor, Carleton University, Canada*

“Is There Such a Thing as an Imposed Constitution?”

Prof. **David Law**, *University of Hong Kong*

14:00-15:30 Lunch Break

15:30-18:30 Implementing Imposed Constitutionalism Chair

Prof. **David Law**, *University of Hong Kong*

Dr. **Yaniv Roznai**, *Assistant Professor, Radzyner Law School, Israel*

“State-building as organized crime: the legacy of imposed constitutionalism in Iraq”

Michael Hennessy Picard, *Director of the Centre d'étude sur le droit international et la mondialisation (Cédim) at Université du Québec A Montréal*

“The Philippines’ American Constitution”

Prof. **Dante B. Gatmaytan**, *University of the Philippines*

“Ethnic power-sharing mechanisms in the imposed constitutions of the Western Balkans: a comparison with Western European solutions”

Dr. **Szabó Zsolt**, *Károli Gáspár University, Hungary*

“Constitution and Institution: The Prospects of Kenya’s 2010 Constitution”

Fergus Kerrigan, *PhD Researcher, University of Copenhagen, Denmark*

“Imposed by whom to whom? Domestic and international constitutional dynamics in the Republic of Macedonia”

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Arianna Piacentini, *PhD candidate in Sociology and Methodology of Social research, University of Milan, Italy*

“The Pouvoir Constituant under the ‘Imposed’ Constitution of Japan: International Revolutionary Power or National Devolutionary Power?”

Yota Negishi, *PhD Candidate, Graduate School of Law, Waseda University, Japan*

Saturday, May 6, 2017

10:30-13:00 *The making of an imposed constitution*

Chair

Prof. **Achilleas Emilianidis**, *Dean, School of Law, University of Nicosia*

Prof. **Jörg Gerkrath**, *University of Luxembourg*

“The Constituent Power and Legitimacy of Imposed Constitution”

Dr. **Krzysztof J. Kaleta**, *University of Warsaw*

“Imposed constitutionalism v. popular constitution-making? Challenges, defences and perspectives”

Dr. **Costas Stratilatis**, *Assistant Professor of Public Law, University of Nicosia*

“Constitution making process and constitutional identity: what is the meaning of identity in a constitution making process that imposes a constitution?”

Dr. **Christos Papastylianos**, *Assistant Professor of Public Law, University of Nicosia*

“Protestants, populists and territoriality: the Protestant Reformation and the politics of populism in perceptions of constitutional illegitimacy”

Steve Crawford, *PhD candidate, Kent Law School*

“Conceded Constitutions in Europe, 1814-1906”

Prof. **Kostas Chryssogonos**, *Professor of Constitutional Law, Aristotle University of Thessaloniki, Member of the European Parliament*

13:00-15:00 Lunch Break

www.cecl.gr

Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Εκδηλώσεις

- Multiplier event: “New forms of education, labour and social security”, 24/4/2017, ΔΣΑ
- “Μια δημοκρατία χωρίς αντίβαρα;”, 19/5/2017, Πάτρα
- Conference on “Imposed Constitutions. Aspects of imposed constitutionalism”, 5-6/5/2017, Cyprus

Νέα Εκδοτική Σειρά

- «Κοινωνική Πολιτική και Υγεία», σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο Παπαζήση

15:00-18:00 *Imposing Constitutional Principles*

Chair

Prof. **Richard Albert**, *Boston College Law School*
Dr. **Alkmene Fotiadou**, *Centre for European Constitutional Law*

“Legal theology in imposed constitutionalism”

Prof. **Antoni Abat i Ninet**, *University of Copenhagen, Denmark*

“Changing Japan’s Constitution: The Writing is on the Wall”

Prof. **Colin P.A. Jones**, *Doshisha Law School, Japan*

“Enemies of the People? – Constitutional Jurisdiction in Uncodified and Imposed Constitutions”

Prof. **Jörg Fedtke**, *Tulane University Law School, Co-Director, Eason-Weinmann Center for International and Comparative Law*

“Solidarity: A contributor to imposed constitutionalism in a supranational setting?”

Dr. **Graham Butler**, *Assistant Professor of Law, Aarhus University, Denmark*

“Remember the Ladies: Exploring the Relationship between Discrimination against Women and Imposed Constitutions”

Dr. **Cornelia Weiss**, *Vanderbilt University School of Law*

“The legitimacy of international and imposed constitution-making in the context of state building”

Manon Bonnet, *PhD student - ILF GERJC Aix Marseille Université, France*

18:00-18:30 *Conclusions- End of Conference*

Νέα Εκδοτική Σειρά

«Κοινωνική Πολιτική και Υγεία»

Η νέα επιστημονική σειρά του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου στις εκδόσεις Παπαζήση

Η σειρά φιλοξενεί δοκίμια κριτικής ανάλυσης των

www.cecl.gr
Επικοινωνία: centre@cecl.gr

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

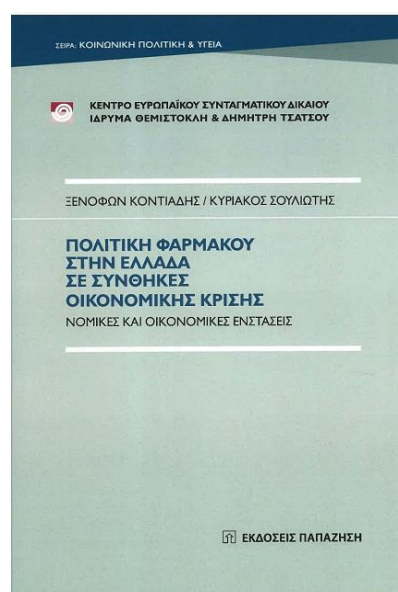
Νέες δραστηριότητες του Κέντρου Ευρωπαϊκού Συνταγματικού Δικαίου – Ιδρύματος Θεμιστοκλή και Δημήτρη Τσάτσου

Νέα Εκδοτική Σειρά

- «Κοινωνική Πολιτική και Υγεία», σε συνεργασία με τον εκδοτικό οίκο Παπαζήση

θεσμών και της λειτουργίας του κράτους στο πεδίο της κοινωνικής πολιτικής, με έμφαση στην πολιτική υγείας. Η προσέγγιση των συγγραφέων είναι διεπιστημονική, αξιοποιώντας εργαλεία των κοινωνικών και πολιτικών επιστημών, του δικαίου, της οικονομικής επιστήμης κ.λπ. Τα κείμενα αποσκοπούν να συμβάλλουν στον σύγχρονο διάλογο για την κοινωνική πολιτική και την πολιτική υγείας.

Κυκλοφορεί το βιβλίο των **Ξ. Κοντιάδη/Κ. Σουλιώτη**, Πολιτική φαρμάκου στην Ελλάδα σε συνθήκες οικονομικής κρίσης. Νομικές και οικονομικές ενστάσεις, (Παπαζήσης 2017, 108 σελ.)

Η παρούσα προσέγγιση επιχειρεί μια ψύχραιμη κριτική της πολιτικής φαρμάκου, η οποία ασκήθηκε στη χώρα μας τα χρόνια της κρίσης, με αναφορά τόσο στην οικονομική όσο και στη νομική τεκμηρίωση των παρεμβάσεων. Έχει δε ως αφετηρία την πεποίθηση ότι η ανάγκη για αλλαγή της ατζέντας της πολιτικής φαρμάκου και υπέρβαση της στενά δημοσιονομικής οπτικής είναι επιβεβλημένη και υπό το πρίσμα αυτό προτείνει μια διαρθρωτική προσέγγιση στη βάση των πραγματικών μεγεθών και με συνολική αντιμετώπιση του κλάδου, δεδομένης και της συμβολής του στο εισόδημα και την απασχόληση.

[από το οπισθόφυλλο του βιβλίου]